

TEMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12460

Tarih : 24.06.2025

10/2828

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son bir ayda akaryakıttaki zam oranı aylık yaklaşık yüzde 20'yi geçmiş durumdadır. 13 Haziran tarihinden bu yana sadece 11 günde benzine yaklaşık 5 lira, motorine ise yaklaşık 8 buçuk lira zam yapılmıştır. Akaryakıtta yapılan bu zamların cumhuriyet tarihinin en yüksek zamları olduğu ifade edilmektedir. Akaryakıtta yapılan bu devasa zamların içtüzüğüne her şeyin fiyatını yükselteceği ortadadır. Akaryakıt fiyatlarındaki zamların nedenlerini tüm boyutlarıyla araştırmak ve çözüm önerileri geliştirmek amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi
Kars Milletvekili
Grup Başkanvekili

Sezai TEMELLİ
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi
Muş Milletvekili
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

AKP-MHP iktidarının sermayeden yana ekonomi politik tercihleri ekonomiyi derin bir krize sokmuştur. Uygulanan yanlış politikalar nedeniyle Türkiye ekonomisi hem iç hem de dış şoklara karşı aşırı kırılgan bir haldedir. İran-İsrail savaşının başlamasıyla birlikte Türkiye ekonomisi bundan hemen etkilenmiş, akaryakıt fiyatlarına devasa zamlar yapılmıştır.

Savaşın başladığı 13 Haziran tarihinden önce İstanbul'da benzinin litresi 46 lira 96 kuruş, Ankara'da 47 lira 63 kuruştı. Motorin ise İstanbul'da 46 lira 27 kuruş, Ankara'da 47 lira 12 kuruştı. 13 Haziran'da benzinin litre fiyatı İstanbul'da 48 lira 39 kuruşa çıkarken, motorin 46 lira 27'de sabit kalmıştı. 19 Haziran'da akaryakıtı gelen zamlarla birlikte İstanbul'da benzin 49 lira 97 kuruşa, motorin 51 lira 37 kuruşa, Ankara'da ise benzin 50 lira 64 kuruşa, motorin 52 lira 22 kuruşa yükseldi. Akaryakıtı yapılan en son zamlarla birlikte İstanbul'da benzinin litre fiyatı 51 lira 50 kuruşa, motorinin fiyatı ise 54 lira 72 kuruşa yükseldi. Ankara'da ise benzinin litre fiyatı 52 lira 16 kuruşa, motorin 55 lira 56 kuruşa çıktı.

Böylelikle İran-İsrail savaşı öncesinde yaşanan yükseliş de eklendiğinde akaryakıttaki zam oranı aylık yaklaşık yüzde 20'yi geçmiş oldu. 13 Haziran tarihinden bu yana sadece 11 günde benzine yaklaşık 5 lira, motorine ise yaklaşık 8 buçuk lira zam geldi. Akaryakıtı yapılan bu zamların cumhuriyet tarihinin en yüksek zamları olduğu ifade edilmektedir.

Akaryakıt fiyatlarının ekonomideki hemen hemen her şeyin fiyatlarında önemli bir maliyet unsuru olduğu bu nedenle akaryakıtı gelen zamların iğneden ipliğe her şeye zam olarak yansıyacağı ortadadır. Nitekim son 11 günde benzin ve motorine gelen devasa zamlar nedeniyle şimdiden başta meyve ve sebze olmak üzere pek çok ürünün fiyatları artmaya başlamıştır.

Bilindiği üzere çalışanların yüzde 50'ye yakınının aldığı ücret olan asgari ücrete 2025 yılı için yüzde 45'e yakın gerçekleşen yıllık resmi enflasyon oranının bile altında yüzde 30 oranında zam yapılmıştı. 17 bin 2 lira olan asgari ücret 22 bin 104 liraya çıkarılmıştı. Yaklaşık 4 milyon emeklinin aldığı en düşük emekli maaşı ise 14 bin 469 lira olarak belirlenmişti. Ancak TÜİK'in yüzde 15,09 olarak hesapladığı 5 aylık enflasyona göre bile, asgari ücrette sadece beş ayda yaşanan erime 3 bin 337 lirayı buldu. Aynı şekilde 14 bin 469 lira olan en düşük emekli aylığının alım gücü mayısta 2 bin 184 lira erimiş oldu. Türk-İş'in Mayıs 2025 verilerine göre, açlık sınırının 25 bin 92 liraya yoksulluk sınırının 81 bin 734 liraya ulaştığı hesaba katıldığında asgari ücretlilerin ve emeklilerin açlık sınırının altında bir ücrete mahkûm edildiği ortadadır.

Halihazırda Türkiye'de yüksek enflasyon kronikleşmiş, hayat pahalılığı almış başını gitmiş, yoksulluk derinleşmiş, hane halklarının borçluluğu katlanmıştır, milyonlar derin bir

geçim sorunu yaşamaktadır. Avrupa İstatistik Ofisi'nin (Eurostat) geçtiğimiz günlerde açıklanan 2024 yılı AB Gelir ve Yaşam Koşulları İstatistikleri'ne göre Türkiye'de yoksulluk riski altında olan nüfus oranı yüzde 22,6'ya kadar çıkmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının verilerine göre, yaklaşık 20 milyon yurttaş sosyal yardımlarla ayakta durmaya çalışmaktadır. TÜİK'in 2024 yılı verilerine göre bile nüfusun yüzde 13,7'si yani yaklaşık 12 milyon yurttaş sürekli yoksulluk yaşamaktadır. Emeğiyle geçinen milyonlar bir taraftan yüksek enflasyon karşısında eriyen ücretler diğer taraftan her geçen gün iğneden ipliğe gelen zamlar nedeniyle açlık ve yoksullukla boğuşmakta, en temel ihtiyaçlarını dahi gidermekte zorlanmaktadır.

Hal böyleyken akaryakıtta yapılan son zamlar nedeniyle emeğiyle geçinen yurttaşların özellikle asgari ücretlilerin ve emeklilerin açlık, yoksulluk ve geçim sorununun daha da büyüyeceği açıktır. Bu nedenlerle TBMM üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeli, akaryakıt fiyatlarında son bir ayda yaşanan yaklaşık yüzde 20'lik devasa artışların nedenlerini tüm boyutlarıyla araştırmak ve çözüm önerileri geliştirmek amacıyla bir araştırma komisyonu kurulmalıdır.